Clever
ACCOUNTING

PRAKTIČNI VODIČ

Vodič za otvaranje firme u Nemačkoj

Korak po korak od ideje do registracije.

01

CLEVER ACCOUNTING

cleveracc.de

O OVOM VODIČU

Od ideje do registrovane firme

Kao knjigovodstveni biro (Buchhaltungsbüro), svakodnevno vodimo klijente kroz osnivanje firme. Sam proces deluje komplikovano dok se ne razloži na jasne korake. Ovaj vodič vam daje pregled pravnih formi, redosled koraka i orijentacione troškove i rokove za 2026. godinu — jednostavnim jezikom, bez nepotrebne administracije.

ZA KOGA JE

Buduće preduzetnike

Za sve koji planiraju samostalnu delatnost ili firmu u Nemačkoj i žele da razumeju proces pre nego što krenu — od slobodnjaka do osnivača GmbH-a.

ŠTA DOBIJATE

Jasan redosled

Pregled formi (Einzelunternehmen, GbR, UG, GmbH), sedam koraka registracije i kontrolnu listu, tako da znate šta vas čeka i kojim redom.

SADRŽAJ

01 Pravne forme firmi — pregled str. 03

02 Einzelunternehmen, GbR i slobodna zanimanja str. 04

03 UG (haftungsbeschränkt) i GmbH str. 05

04 Put od ideje do registracije — 7 koraka str. 06

05 Koraci 1–3: plan, forma, osnivački akt str. 07

06 Koraci 4–5: račun, kapital, Handelsregister str. 08

07 Koraci 6–7: Gewerbe, Finanzamt, osiguranja str. 09

08 Troškovi, rokovi i rečnik pojmova str. 10

Napomena

Ovaj vodič je isključivo informativnog karaktera i služi za opšte razumevanje procesa. Ne predstavlja poresko, pravno niti računovodstveno savetovanje i ne zamenjuje individualnu konsultaciju. Iznosi, takse i rokovi su orijentacioni i razlikuju se po saveznim pokrajinama i konkretnom slučaju.

POGLAVLJE 01

Pravne forme firmi

Izbor pravne forme (nem. *Rechtsform*) je prva velika odluka. Ona određuje ko odgovara za dugove, koliko početnog kapitala je potrebno i koliko je proces registracije zahtevan. Četiri najčešće forme za nove firme su:

Forma	Min. kapital	Odgovornost	Ukratko
Einzelunternehmen samostalna delatnost	—	Neograničena, ličnom imovinom	Najjednostavniji oblik za jednu osobu. Bez notara; dovoljna prijava delatnosti.
GbR društvo građ. prava	—	Neograničena, solidarna (svi ortaci)	Za dvoje i više osnivača. Bez min. kapitala; jednostavno osnivanje.
UG haftungsbeschränkt	od 1 € praktično 500–2.000 €	Ograničena na imovinu firme	„Mini-GmbH". Notar obavezan. Izdvaja se 25% dobiti do 25.000 €.
GmbH	25.000 € uplata bar 12.500 €	Ograničena na imovinu firme	Najviši kredibilitet kod banaka i partnera. Notar obavezan.

KLJUČNA RAZLIKA

Odgovornost

Kod Einzelunternehmena i GbR-a odgovarate celokupnom ličnom imovinom. Kod UG-a i GmbH-a odgovornost je, po pravilu, ograničena na imovinu firme.

KLJUČNA RAZLIKA

Kapital i notar

UG i GmbH su „kapitalna društva" — traže notarsku overu i upis u trgovinski registar. Einzelunternehmen i GbR se osnivaju brže i jeftinije.

Slobodna zanimanja (Freie Berufe) — lekari, advokati, IT-konsultanti, novinari i sl. — ne prijavljuju delatnost kod Gewerbeamta, već se registruju direktno kod Finanzamta. Više na sledećoj strani.

POGLAVLJE 02

Einzelunternehmen, GbR i slobodna zanimanja

JEDNA OSOBA

Einzelunternehmen

- Bez minimalnog kapitala — može se početi odmah.
- Registruje se prijavom delatnosti (Gewerbeanmeldung) kod Gewerbeamta.
- Neograničena lična odgovornost za obaveze firme.
- Manji obim (Kleingewerbe) vodi jednostavnije knjige; veći obim znači status trgovca (Kaufmann) i upis u registar.

DVOJE I VIŠE

GbR

- Nastaje kad se dvoje ili više ljudi udruže radi zajedničke delatnosti.
- Bez minimalnog kapitala; preporučuje se pisani ortački ugovor.
- Svi ortaci odgovaraju solidarno i neograničeno.
- Od 2024. moguć je i upis u novi registar društava (eGbR) radi veće pravne sigurnosti.

BEZ PRIJAVE DELATNOSTI

Slobodna zanimanja (Freie Berufe)

Pojedine profesije se zakonski smatraju „slobodnim zanimanjima" — na primer lekari, advokati, poreski savetnici, arhitekte, inženjeri, prevodioci, novinari i mnogi IT i kreativni stručnjaci. Oni **ne prijavljuju delatnost kod Gewerbeamta** i ne plaćaju porez na privrednu delatnost (Gewerbesteuer), već se registruju direktno kod Finanzamta popunjavanjem upitnika za poresku evidenciju. Da li vaša delatnost spada u ovu kategoriju procenjuje nadležni Finanzamt.

Kada je koja forma logična? Einzelunternehmen i GbR su česti kad se kreće bez velikog rizika i kapitala, a lako se kasnije prelazi na UG ili GmbH kada posao poraste i kada je važno ograničiti odgovornost.

POGLAVLJE 03

UG i GmbH — kapitalna društva

Obe forme ograničavaju odgovornost na imovinu firme i obe zahtevaju notarsku overu i upis u trgovinski registar (Handelsregister). Razlika je pre svega u potrebnom kapitalu.

MINI-GMBH

UG (haftungsbeschränkt)

- Zakonski minimum kapitala je 1 €; u praksi se preporučuje 500–2.000 € zbog troškova osnivanja.
- Kapital se unosi u novcu (ne stvarima) i uplaćuje pre upisa u registar.
- Za do 3 osnivača i 1 direktora moguć je jeftiniji tipski akt (Musterprotokoll).
- Obavezno se izdvaja 25% godišnje dobiti dok rezerve + kapital ne dostignu 25.000 €, kada se može preći u GmbH.

STANDARD ZA FIRME

GmbH

- Minimalni kapital je 25.000 €; pri osnivanju se uplaćuje najmanje polovina (12.500 €).
- Kapital ostaje imovina firme — koristi se za poslovanje, nije „trošak".
- Uživa najviši kredibilitet kod banaka, dobavljača i investitora.
- Osnivački akt može biti tipski ili individualan (za više osnivača i posebne odredbe).

1 €
Zakonski minimum kapitala za UG

25.000 €
Minimalni kapital za GmbH

25%
Dobiti UG izdvaja u rezervu do praga

Zajedničke obaveze: kapitalna društva vode dvojno knjigovodstvo, sastavljaju godišnji finansijski izveštaj i objavljuju ga u Bundesanzeigeru. Zato uz osnivanje obično ide i saradnja sa računovođom.

POGLAVLJE 04

Put od ideje do registracije

Bez obzira na formu, proces prati sličan redosled. Za Einzelunternehmen i GbR preskaču se koraci sa notarom i kapitalom, pa je put kraći.

1. **Ideja i poslovni plan**
   Definišete šta nudite, kome i po kojoj ceni; okvirno procenjujete troškove i prihode.
2. **Izbor pravne forme**
   Prema odgovornosti, kapitalu i planovima rasta birate između Einzelunternehmena, GbR, UG ili GmbH.
3. **Osnivački akt i notar** (UG / GmbH)
   Sastavlja se osnivački akt i overava kod notara, koji ga prijavljuje trgovinskom registru.
4. **Poslovni račun i uplata kapitala** (UG / GmbH)
   Otvara se poslovni račun i uplaćuje osnivački kapital pre upisa u registar.
5. **Upis u Handelsregister** (UG / GmbH)
   Firma pravno nastaje upisom u trgovinski registar; obično traje jednu do nekoliko nedelja.
6. **Prijava delatnosti (Gewerbeanmeldung)**
   Prijava kod Gewerbeamta (osim za slobodna zanimanja). Nakon toga sledi automatsko članstvo u komori (IHK/HWK).
7. **Finanzamt i porezi**
   Popunjava se upitnik za poresku evidenciju i dobija se poreski broj; po potrebi i PDV identifikacioni broj.

> **Kraći put:** ako birate Einzelunternehmen ili GbR, koraci 3, 4 i 5 (notar, kapital, registar) po pravilu otpadaju — ostaju prijava delatnosti i Finanzamt.

KORACI 1–3

Plan, forma i osnivački akt

1. **Ideja i poslovni plan**
   Kratko i jasno opišite proizvod ili uslugu, ciljnu grupu, način naplate i konkurenciju. Okvirni finansijski plan (početni troškovi, mesečni rashodi, očekivani prihod) pomaže i vama i banci. Za pojedine podsticaje i kredite (npr. KfW) poslovni plan je koristan ili neophodan.

2. **Izbor pravne forme**
   Odlučite na osnovu tri pitanja: koliko rizika i odgovornosti prihvatate, koliko kapitala imate, i koliko brzo planirate rast. Solo start bez velikog rizika često kreće kao Einzelunternehmen; partnerstvo kao GbR; a kada je važno ograničiti odgovornost i delovati ozbiljno pred partnerima — UG ili GmbH.

3. **Osnivački akt i notar** (za UG i GmbH)
   Za kapitalna društva sastavlja se osnivački akt (Gesellschaftsvertrag) ili se koristi tipski obrazac (Musterprotokoll) za jednostavne slučajeve. Notar overava akt, imenuje se direktor (Geschäftsführer), i notar podnosi prijavu za upis u trgovinski registar. Ovaj korak ne postoji kod Einzelunternehmena i GbR-a.

> **Tipski vs. individualni akt:** Musterprotokoll je moguć za najviše 3 osnivača i 1 direktora i jeftiniji je. Individualni ugovor je potreban kada ima više osnivača ili posebnih odredbi (npr. ulazak investitora).

KORACI 4–5

Poslovni račun, kapital i registar

4 **Poslovni račun i uplata kapitala** (UG / GmbH)

Nakon overe kod notara otvara se poslovni bankovni račun na ime firme (u osnivanju). Na taj račun se uplaćuje osnivački kapital — kod UG-a ceo iznos, kod GmbH-a najmanje polovina (12.500 €). Banka izdaje potvrdu o uplati, koja je uslov za upis u registar. Kod Einzelunternehmena i GbR-a poslovni račun se preporučuje radi urednog razdvajanja privatnog i poslovnog novca, ali nije zakonski uslov.

5 **Upis u Handelsregister** (UG / GmbH)

Notar podnosi prijavu nadležnom sudu, a firma pravno nastaje tek upisom u trgovinski registar. Obrada obično traje od nekoliko dana do nekoliko nedelja. Do trenutka upisa društvo posluje kao „u osnivanju" (i.G.), pa je važno biti pažljiv sa obavezama pre nego što upis bude gotov.

Uplata kapitala	UG (haftungsbeschränkt)	GmbH
Minimum pri osnivanju	ceo upisani kapital (od 1 €)	bar 12.500 € (polovina)
Vrsta uloga	samo novac	novac (ili stvari uz procenu)
Potvrda banke	**potrebna pre upisa**	**potrebna pre upisa**

> **Račun na ime „firme u osnivanju":** mnoge banke i digitalni pružaoci nude račune baš za fazu osnivanja, tako da uplatu kapitala možete obaviti pre nego što je firma zvanično upisana.

KORACI 6–7

Prijava delatnosti, Finanzamt i osiguranja

6 Prijava delatnosti (Gewerbeanmeldung)

Delatnost se prijavljuje kod nadležnog Gewerbeamta (osim slobodnih zanimanja). Taksa je obično oko 20–65 €. Nakon prijave, Gewerbeamt automatski obaveštava druge institucije, a vi postajete član nadležne komore — IHK (privreda) ili HWK (zanatstvo). Novoosnovane firme obično imaju početni period sa olakšicama za članarinu.

7 Finanzamt i porezi

U roku od otprilike mesec dana popunjava se „Upitnik za poresku evidenciju" (Fragebogen zur steuerlichen Erfassung), najčešće elektronski preko portala ELSTER. Na osnovu njega Finanzamt dodeljuje poreski broj (Steuernummer), a po potrebi i PDV identifikacioni broj (USt-IdNr.) za poslovanje unutar EU. Ovde se, između ostalog, opredeljujete i za tretman PDV-a.

NE ZABORAVITE

Osiguranja

- Zdravstveno osiguranje je obavezno za svakoga.
- Poslovna odgovornost (Betriebshaftpflicht) je vrlo preporučljiva.
- Za pojedine delatnosti postoje posebne obaveze i dozvole.

KORISNO

Podrška i podsticaji

- Programi podsticaja za osnivače i povoljni KfW krediti.
- Besplatno savetovanje u komorama (IHK/HWK).
- Uredno računovodstvo od prvog dana štedi vreme kasnije.

Redosled za slobodna zanimanja: preskačete Gewerbeanmeldung i komoru — javljate se direktno Finanzamtu radi upitnika i poreskog broja.

PREGLED

Troškovi, rokovi i pojmovi

Forma	Orijentacioni troškovi osnivanja*	Okvirni rok
Einzelunternehmen	~20–65 € (taksa za prijavu delatnosti)	par dana
GbR	~20–65 € po osnivaču + eventualni ugovor	par dana
UG	~300–800 € (notar, registar, prijava) + kapital	~2–6 nedelja
GmbH	~500–1.000 € (notar, registar, prijava) + kapital 25.000 €	~2–6 nedelja

*Orijentacione vrednosti za 2026; stvarni iznosi zavise od visine kapitala, notarske tarife, pokrajine i složenosti osnivačkog akta.

KRATAK REČNIK

Rechtsform
Pravna forma firme.

Gewerbeanmeldung
Prijava delatnosti kod Gewerbeamta.

Handelsregister
Trgovinski registar; upisom firma pravno nastaje.

Finanzamt
Poreska uprava.

Steuernummer / USt-IdNr.
Poreski broj i PDV identifikacioni broj.

Stammkapital
Osnivački (osnovni) kapital društva.

Musterprotokoll
Tipski osnivački obrazac za jednostavne slučajeve.

Geschäftsführer
Direktor (poslovođa) društva.

IHK / HWK
Privredna / zanatska komora.

ELSTER
Portal za elektronsku komunikaciju sa Finanzamtom.

SVE ZA SIGURAN POČETAK

Paket za otvaranje firme

Ne želiš sam kroz sve institucije i prijave? Kao tvoj knjigovodstveni biro (Buchhaltungsbüro) preuzimamo kompletno otvaranje firme za tebe – jedan paket, jedna cena. **Plus svih 10 e-vodiča** za najvažnije teme na startu biznisa.

NAJTRAŽENIJE

Pokreni firmu

Za siguran i profesionalno organizovan početak.

- ✓ Gewerbeanmeldung
- ✓ Prijava u Berufsgenossenschaft
- ✓ Betriebsnummer (kada je potrebna)
- ✓ 60 min Unternehmensberatung
- ✓ Lična check-lista narednih koraka
- ✓ Prijava Finanzamtu
- ✓ Prijava u IHK ili HWK
- ✓ Komunikacija sa institucijama
- ✓ 60 min Finanzberatung

od

399 €

neto · jednokratno

Kupi paket →

Plaćanje preko Shopify · sigurna kupovina · info@cleveracc.de